

Wizyta Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w Baniach w województwie zachodnio-pomorskim, 2 sierpnia 2013 r.

RODZINA

Polityka rodzinna jest jednym z sześciu priorytetów prezydentury Bronisława Komorowskiego. Jej założenia zostały zawarte w opublikowanym w maju 2013 r. Programie Polityki Rodzinnej Prezydenta RP „Dobry Klimat dla Rodziny”. Celem Programu jest stworzenie warunków do stałego wzrostu dzietności poprzez usunięcie barier, ograniczających realizację zamierzeń rodzicielskich młodych ludzi. Program powstał w oparciu o zainicjowany w 2010 r. cykl seminariów i debat z udziałem ekspertów, przedstawicieli rządu, samorządu terytorialnego, pracodawców, pracowników i organizacji pozarządowych. Bazuje on

także na pracach powołanego w 2012 r. zespołu ekspertów, który sformułował cele i zasady polityki rodzinnej oraz opracował szereg ekspertyz i raportów, stanowiących bazę dla Programu. To m.in. dzięki zaangażowaniu Prezydenta temat polityki rodzinnej na stałe powrócił do debaty publicznej w Polsce.

Pierwszy kompleksowy program polityki rodzinnej

Program „Dobry Klimat dla Rodziny” przedstawia 44 rekomendacje w zakresie polityki rodzinnej. Wśród nich

Seminarium „Zatrudnienie przyjazne rodzinie”. Na zdjęciu Sekretarz Stanu w KPRP Irena Wóycicka i Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina, 10 maja 2013 r.

Wizyta Pary Prezydenckiej w województwie opolskim, 14 maja 2014 r.

znalazły się m.in.: ustanowienie kwoty wolnej od podatku uzależnionej od liczby dzieci w rodzinie i zastąpienie nią obecnych ulg prorodzinnych; upowszechnienie kart dużych rodzin w samorządach i wprowadzenie Ogólnopolskiej Karty Dużych Rodzin; wzmocnienie samodzielności mieszkaniowej młodych rodzin; sprzyjająca rodzicom organizacja czasu pracy; wprowa-

dzenie elastycznego systemu urlopów związanych z opieką nad małym dzieckiem; zwiększenie dostępności do przyjaznych miejsc edukacji i opieki dla dzieci do 12. roku życia.

Publikacji Programu towarzyszyło równoczesne zaproszenie do konsultacji, skierowane do organizacji pracodawców, związków zawodowych i organizacji pozarządowych. Ponadto Program był tematem spotkania Prezydenta z przedstawicielami klubów parlamentarnych, podczas którego Bronisław Komorowski przekonywał

o konieczności zagwarantowania stabilności i trwałości polityki rodzinnej, wykraczającej poza jedną kadencję rządu, parlamentu czy prezydenta.

Założeniom Programu była poświęcona debata pt. „Polityka rodzinna: wydatek czy inwestycja?” przeprowadzona w październiku 2013 r. Celem spotkania z udziałem Prezydenta, Pierwszej Damy, ekonomistów, demografów i polityków społecznych była odpowiedź na pytanie: jak najlepiej inwestować w odnowę demograficzną Polski? Ponadto Program był wielokrotnie prezentowany i dyskutowany w czasie posiedzeń sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz na konferencjach w całym kraju.

Program Polityki Rodzinnej Prezydenta RP „Dobry Klimat dla Rodziny” adresowany jest do rządu, samorządów, organizacji pozarządowych, kościołów czy mediów. Dlatego ważnym elementem działań Kancelarii jest mobilizowanie poszczególnych środowisk do włączenia się w jego realizację.

Samodzielność mieszkaniowa rodzin

Jak wskazują liczne analizy, istotną barierą przy podejmowaniu decyzji o posiadaniu dzieci jest ograniczony dostęp do mieszkań. W lutym 2014 r. w Kancelarii odbyło się seminarium poświęcone tej sprawie. Omawiano

na nim zmiany niezbędne dla upowszechnienia partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) jako instrumentu, który może wyraźnie zwiększyć liczbę mieszkań na wynajem po przystępnych czynszach. Podczas seminarium uzgodniono z Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwem Finansów zmiany w ustawie o partnerstwie publiczno-prywatnym, które ułatwią realizację budownictwa czynszowego w tej formule.

Karta Dużej Rodziny

Ważnym wsparciem dla rodzin pozostają Karty Dużej Rodziny – programy ulg i zwolnień z opłat za dostęp do różnych usług i towarów. Para Prezydencka od ponad dwóch lat promuje to rozwiązanie wśród przedstawicieli samorządów. Aktywne wsparcie ze strony Anny i Bronisława Komorowskich sprawia, że Karty są coraz powszechniej stosowane przez władze lokalne. Pierwsza Karta została uchwalona w 2005 r., a do chwili ogłoszenia Programu „Dobry Klimat dla Rodziny” – w maju 2013 r. – w Polsce funkcjonowało ok. 60 Kart. Obecnie jest ich już ponad 200. W wyniku współpracy z rządem, 27 maja 2014 r. Rada Ministrów uchwaliła Ogólnopolską Kartę Dużych Rodzin. Dokument ten zapewni specjalne uprawnienia rodzinom z co najmniej trojgiem dzieci, bez względu na ich dochód.

Spotkanie Prezydenta RP z dziećmi i młodzieżą w Kamionie i Witkowicach, 14 września 2013 r.

Łączenie życia zawodowego i rodzinnego

Jedną z kluczowych rekomendacji Programu „Dobry Klimat dla Rodziny” jest wprowadzanie rozwiązań, sprzyjających łączeniu życia zawodowego i rodzinnego. W lipcu 2013 r. Prezydent zaprosił przedstawicieli organizacji pracodawców do włączenia się w upowszechnianie takich rozwiązań. W efekcie spotkania powołany został nieformalny zespół do spraw zatrudnienia przyjaznego rodzinie, który podjął działania na rzecz przygotowania

propozycji zmian legislacyjnych w tym obszarze oraz promowania zatrudnienia przyjaznego rodzinie poprzez skierowany do pracodawców konkurs o nagrodę Pary Prezydenckiej, który zostanie rozstrzygnięty w grudniu 2014 r.

Jedną z istotnych barier – w godzeniu ról zawodowych i rodzinnych – jest brak dostępu do instytucji opieki dla dzieci do 12. roku życia: żłobków, przedszkoli, świetlic szkolnych. Sprawie rozwoju dobrych jakościowo usług dla rodzin w oparciu o środki europejskie, z nowej perspektywy finansowej

poświęcona była – zorganizowana w marcu 2014 r. w Pałacu Prezydenckim wspólnie z Konwentem Marszałków – konferencja: „Partycypacja, różnorodność, kompleksowość – rozwój usług dla rodzin”.

Rodzinne rozliczanie podatków

Decyzje rodzicielskie często zdeterminowane są sytuacją materialną rodzin. Z istniejących rozwiązań w systemie podatkowym (z tzw. ulgi rodzinnej), wspierających rodziny wychowujące dzieci nie może w pełni korzystać 30% rodzin, w tym aż 70% rodzin z trojgiem i więcej dzieci. W Kancelarii trwają prace nad rozwiązaniami legislacyjnymi, które zastąpią obecną ulgę przez iloczyn kwoty wolnej od podatku w zależności do liczby dzieci w rodzinie. Dzięki tym rozwiązaniom poprawią się znacznie faktyczne możliwości wykorzystania ulgi przez rodziny wychowujące dzieci.

Konkurs o Nagrodę Pary Prezydenckiej „Dobry Klimat dla Rodziny”

Inicjatywą, mobilizującą samorząd terytorialny do działań na rzecz rodziny oraz upowszechniającą dobre praktyki, jest Konkurs o Nagrodę Pary Prezydenckiej „Dobry Klimat dla Rodziny”. W I edycji Konkursu – zainaugurowanej w maju 2012 r. – uczestniczyło blisko 200 samorządów, które zgłosiły ok. 250 inicja-

tyw. W maju 2013 r. podczas uroczystej gali w Pałacu Prezydenckim Para Prezydencka nagrodziła:

- gminę Dzierżoniów w kategorii „Inicjatywy Międzypokoleniowe”,
- gminę Mrozy w kategorii „Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji najmłodszych dzieci”,
- miasto Siedlce w kategorii otwartej za systemowe wsparcie rodzin, obejmujące program budownictwa komunalnego i socjalnego, program dla dużych rodzin oraz działania na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością.

W październiku 2013 r. ogłoszona została II edycja Konkursu. Przystąpiło do niej ponad 200 samorządów, zgłaszając ok. 250 inicjatyw w ramach trzech kategorii: „Dobre rodzicielstwo”, „Czas wolny dzieci i młodzieży – czas rozwoju”, „Rodziny wielodzietne wartością dla wspólnoty lokalnej”. W maju 2014 r. laureatami II edycji zostały:

- miasto Białystok za „Białostocką Akademię Rodziny”,
- gmina Sępólno Krajeńskie za program dla dzieci i młodzieży „Jesteśmy aktywni, jesteśmy kreatywni”,
- gmina Grodzisk Mazowiecki za „Kartę Dużej Rodziny 3+ i 4+” oraz promowanie tej idei wśród innych samorządów w kraju,
- miasto Gdynia za ciekawe, innowacyjne oraz konsekwentne działania na rzecz rodzin, realizowane

w ramach programu „Rodzina bliżej siebie”, za „Centrum Aktywnego Mieszkańca”, a także kampanię społeczną „MAMY więcej” (nagroda specjalna).

W sumie w obydwu edycjach Konkursu uczestniczyło 315 samorządów.

Aby zacieśnić współpracę z samorządami w kwestiach polityki rodzinnej,

Kancelaria podjęła także współpracę z Konwentem Marszałków. 20 września 2013 r. Prezydent wziął udział w obradach Konwentu, który poparł Program „Dobry Klimat dla Rodziny” i zadeklarował wsparcie jego realizacji. Inicjatywy związane z polityką rodzinną były również jednym z głównych tematów rozmów podczas wielu wizyt lokalnych Prezydenta.
